

Føroyar Bretland

Eftir marknaavtalu við Bretland:

Stórar avbjóðingar fyri framman

Nú markið er komið uppá pláss millum Føroyar og Bretland skuldi einki verið til hindurs fyri, at Danmark vegna Føroyar gódtók Havrættarkonventionina. Tá tað er gjørt kunnu vit fara undir at seta krøv um okkara part av tí stóra Rockall og Hatt-onháslettanum fyri sunnan. Víst liggja stórar avbjóðingar fyri framman. Maðurin, sum uttan iva kemur at arbeiða við teimum, er sami Árni Olafsson, sum megnaði at fáa marknaavtalu við Bretland í land

JAN MÜLLER

Flestu føroyingar eru samdir um, at drívmeigin og undangongumaðurin fyri at fáa Føroyum eina góða marknaavtalu við Bretland er Árni Olafsson. Hann hevur verið við í samráðingunum øll hesi árin og frá 1993 sum formaður í samráðingarnavnindini.

Hetta hava verið nokur strævin men samtíðis spennandi ár. Árni Olafsson viðgongur, at tað mangan hevur sæð svart úr undir samráðingunum, men ein góð føroysk manning við serfrøðingum av ymsum slag, eitt gott politiskt bakland og ein góð sak hava ruddað slóð fyri tí úrsliti, sum nú fylgiggur.

Tað var fleiri ferðir, at tú sást ongan annan útveg enn eitt sakarmál í Haag. Men tað var heilt týðuligt, at báðir partar høvdu sett sær fyrri at gera sitt ítarsta fyrri at sleppa undan tí.

Tá nú partarnir gjordist samdir, so má tað takast sum at tað langt um leingi eydnaðist at finna eina linju, sum báðir partar mettu vera meira attraktiva enn at fara til dómstólin.

Vit spurdu Árni Olafsson,

son, hvørjar møguleikar hann sær í einum komandi samstarvi við bretar:

-Bretland er okkara næsta grannaland, tá tað snýr seg um møgulegu olju og gass-økini á føroyska landgrunninum, framvið markinum til Bretlands, og tí er tað rættiliga náttúrligt, at tað verður samarbeitt tvørtur um markið. Hetta siggi eg sum ein framtíðar samstarvsmøguleika.

Árni Olafsson hevur farløyvi frá starvi sínum sum serkonur í føroyskum málum í danska uttanríkisráðnum. Hann heldur tað tí vera náttúrligt at fara í aftur hetta starv, nú arbeiðsuppgávan at gera eina marknaavtalu er liðug. Men hann tekur av tilboðnum frá Anfinni Kallsberg, lögmanni, sum hevur sett fram ynski um at fáa Árna Olafsson at taka sær av at loysa marknaatvættuna við Ísland.

Rockall og Hatt-onháslettin

Síðani er tað spurningurin um alt tað risastóra økið sunnan fyri Føroyar, tann sokallaði Rockall og Hatt-onháslettin, sum Føroyar, Bretland, Írland og Ísland gera krav uppá. Hetta er eitt

mál, sum fer at verða tikið framaftur, nú markið millum Føroyar og Bretland á nærleiðum er ásett.

Strandalondini, sum gera krava uppá hesi øki, skulu fyrst gera upp við seg sjálvi, um tey halda, at krøv teirra eru nóg sterk at leggja fyrri The International Boundary Commission, sum er undir ST. Har skal man líkasum dokumentera síni krøv og senda tey til stovnin.

Árni Olafsson sigur, at hetta er ein rættiliga krevjandi uppgáva í sær sjálvum, serstakliga jafdrøðiliga. Tað er heilt stutt síðani, at bretar gódtóku Havrættarkonventionina. Danmark hevur netuppsakad av føroyska marknamálinum ikki viljað gódtikið Havrættarkonventionina.

-Við hesi avtaluni skuldi so tann forðingin verið burtur, og kann Danmark tí gódtaka Havrættarkonventionina. Tað er so ein tíðarfreist eftir hetta, at ein skal lata inn síni krøv.

Árni Olafsson sigur, at orsøkin til, at bæði bretar og vit hava víst so stóran áhuga fyri at fáa ásett markið millum londini, er tann stóri áhugin hjá oljufeløgum fyri økinum, og ein slíkur

áhugi er ikki enn fyrri økini, sum liggja langt uttan fyrri 200 fjórðingar.

Frá føroyskari síðu verður annars sagt, at føroyski landgrunnurin heldur fram suðureftir, soleiðis at Rockall og Hatt-onháslettin er eingin leinging av føroyska landgrunninum.

Annars vil Greenpeace hava alt hetta stóra økið lagt út sum eina „marina“ náttúrpark.

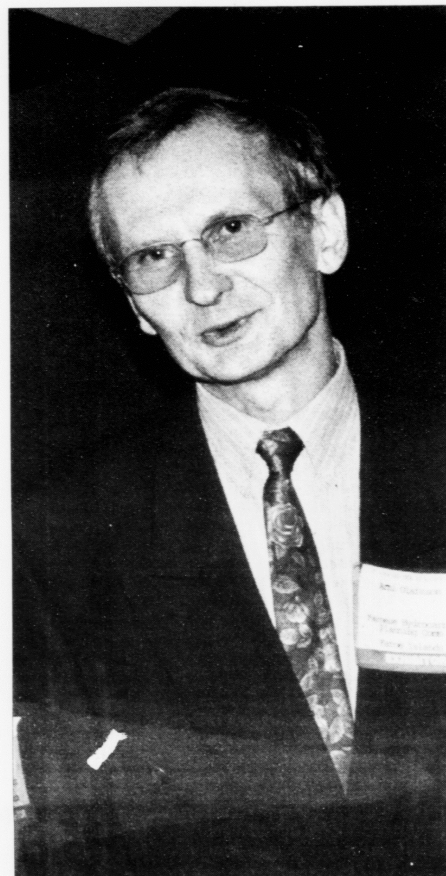
Løgmaður segði við Sosialin nú um dagarnar, at hann fegin sá, at Árni Olafsson kom at arbeiða við uppgávum, sum snúgva seg um uttanríkisál og annars viðari tilrættaleggjina av oljuútviklinginum. Hvat sigur Árni Olafsson til slíka álitisvátan?

-Tað floyvar sjálvandi at fáa slíka álitisvátan, men tað er ov tíðliga her og nú at siga, hvat hetta kann bliva til.

Tað var annars undanfarni lögmaður, sum setti Árna Olafsson frá sum formaður í Oljuraðleggingarnevndini við tí grundgeving, at hann burturav skuldi taka sær av samráðingum við bretar um markið.

Greenpeace

Ein spurningur, sum kann fara at taka seg upp, nú føroyingar hava fingið fast

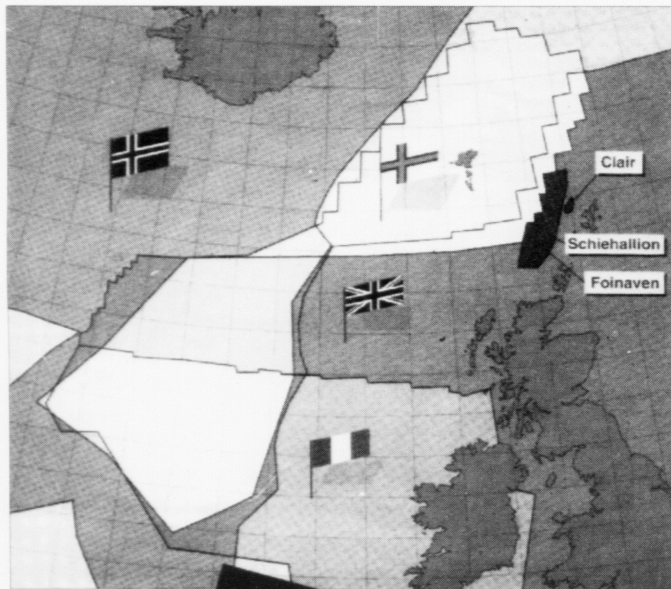

Árni Olafsson skal nú undir at samráðast við íslendingar um landgrunnsmark

mark til Bretland er, hvat Greenpeace kann finna uppá. Felagsskapurin hevur koyrt eina herferð móti nýggjum boringum á Atlantismótinum, og í bretska bløðum nú um dagarnar varð sagt frá felagsskapinum, at hann fer eisini at royna at forða fyrri oljuleiting í føroyskum øki, har henda leiting liggur tætt upp at bretska markinum. Hvat hevur Árni Olafsson at siga

til slíkar hótanir!

-Vit kenna jú bretska partin av Greenpeace, sum í øðrum sambandi hevur roynt at forða føroyingum í at troyta sínar ressursir, her eitt nú grindahval. Vilja teir nú eisini forða føroyingum í at troyta oljutilfeingið, sum onnur lond troyta, so kann man fara at spyrja, hvort uppgávan hjá Greenpeace er: at verja náttúruna ella bara genera føroyingar.

Stóru økini fyri sunnan, sum fleiri lond gera krav uppá

Mortan Nolsøe, sáli, Halgir Winther Poulsen og Árni Olafsson undir samráðingum fyrst í 90'unum